

REMISSYTTRANDE

Dnr 1.1-4820-2020

Per e-post:
registratur@kammarkollegiet.se

Kammarkollegiet
Förvaltningsenheten
Ingela Allenbert

2020-06-18

Yttrande över Remiss avseende kammarkollegiets uppdrag att informera under vilka villkor vouchrar och liknande värdebevis som avser paketresor och sammanlänkade researrangemang som erbjuds till resenärer kan omfattas av en ställd resegaranti

Svenska Resebyråföreningen (SRF) har bjudits in att lämna synpunkter på det uppdrag som Kammarkollegiet fått av regeringen.

Inledningsvis vill vi lämna följande synpunkter på myndighetens arbete med det ifrågavarande uppdraget. SRF har sedan inledningen av pandemin i mars påtalat att det föreligger ett behov av att skyndsamt komma med lösningar för branschen, eftersom en stor mängd företag sannolikt annars inte kommer att överleva. Vi har vidare vid ett möte med Finansdepartementet fått uppgift om att uppdraget till Kammarkollegiet innebar att myndigheten tillsammans med Konsumentverket och SRF skulle utreda frågeställningen. Av uppdraget framgår vidare att uppdraget skulle utföras skyndsamt. Vi var omgående efter att uppdraget offentliggjorts i kontakt med Kammarkollegiet och efterfrågade hur uppdraget skulle genomföras och fick besked om att myndigheten skulle återkomma och att man avsåg att agera skyndsamt. Vi ifrågasätter därför att det tagit nästan fem veckor för myndigheten att ta fram en fråga samt att SRF inte bjudits in att delta i det hittills genomförda arbetet, utan istället endast bjuds in som en av remissinstanserna.

SRF noterar inledningsvis att det tydligt framgår av förarbetena till resegarantilagen att ett presentkort hos en researrangör endast omfattas av resegarantin om detta utnyttjats för att boka en paketresa eller ett sammanlänkat researrangemang.

Rätten för en arrangör att ge resenärer voucher istället för återbetalning har diskuterats flitigt inom EU under de senaste månaderna och flera länder har infört lagstiftningar på detta område. EU-kommissionen har dock tydligt vid flera tillfällen uttalat att vouchers endast får ersätta återbetalning om vissa villkor är uppfyllda. För det första kan researrangören inte tvinga resenären att motta en voucher. En resenär som inte accepterar en voucher har rätt till återbetalning. För det andra måste resenär som inte utnyttjar vouchern inom angiven giltighetstid ha rätt att lösa in vouchern. Slutligen krävs att en voucher täcks av resegaranti, så att kunden är skyddad om arrangören skulle gå i konkurs.

Reseföretag har drabbats mycket hårt av den pågående Covid-19 pandemin. Förutom att pandemin och de beslut som myndigheter och regeringar fattat, medfört att företagen inte säljer några resor och därmed inte har några intäkter, ålägger paketreselagen arrangören att återbetala pengar till de resenärer vars resor blivit inställda. De betalningar som tagits emot av resenärer har i normalfallet vidarebefordrats till de underleverantörer som utför de tjänster som ingår i paketresan, t.ex. flygbolag, hotell, golfanläggningar, konsertarrangörer osv. Flygbolag och andra underleverantörer återbetalar inte pengar till reseföretagen, annat än i ett fåtal undantagsfall. Många reseföretag lider på grund härav en akut likviditetsbrist. Att i detta läge utfärda vouchers eller värdebevis löser inte problemet, utan skjuter endast upp det. När en kund som mottagit en voucher, vill utnyttja denna för att köpa en resa, får inte arrangören in några pengar samtidigt som denne för att kunna boka resan måste betala underleverantörerna. En kund som inte utnyttjat sin voucher kommer istället att återkomma och kräva återbetalning när vouchern löper ut. I praktiken skjuts således endast återbetalningen framåt i tiden. Om inte arrangören har pengar att återbetala idag kommer det inte heller att finnas pengar senare, förutsatt att inte staten beviljar stöd till branschen. Någon form av voucherlösning i kombination med statsstöd skulle kunna vara en lösning, för att säkerställa att företagen överlever fram till dess att stödet kan betalas ut. För att uppfylla de villkor som kommissionen uppställt, skulle dock staten vara tvungen att garantera skydd för resenärerna om arrangören går i konkurs, eftersom det befintliga resegarantisystemet inte täcker presentkort, oavsett om det kallas vouchers, presentkort eller värdebevis.

För ett fåtal av föreningens medlemmar kan vouchers vara en lösning, t.ex. i de fall där arrangören har god relation med ett visst hotell och därmed har givits möjlighet att flytta fram bokningen till ett senare datum. De arrangörer som ser detta som en möjlighet, erbjuder redan idag vouchers till kunder vars resor blivit inställda. Hittills är det dock endast en mindre del av resenärerna som godtar detta, uppskattningsvis högst 10-20 %. De signaler vi får från systerorganisationer i andra EU-länder visar på liknande förhållanden. Majoriteten av resenärer är inte benägna att motta vouchers om de får ett val mellan detta och kontant återbetalning, vilket de har rätt till.

En voucher eller presentkort är endast ett bevis på att innehavaren har en fordran på det utfärdande företaget. Resegarantilagen är tydlig i det att vouchers och presentkort inte omfattas av resegaranti. Att tolka lagen på annat sätt, menar vi inte är möjligt. En sådan ordning skulle vidare medföra en mycket stor risk för att de banker och försäkringsbolag som idag ställer ut bankgarantier och betalningsutfästelser till Kammarkollegiet, kommer att säga upp dessa garantier, då de anser att risken för dem blir mycket större än de haft anledning att räkna med. Härigenom kommer hela resegarantisystemet att kollapsa och de svenska researrangörerna i praktiken drabbas av näringsförbud.

I paketreselagen anges att ”en kombination av minst två olika typer av resetjänster som avser samma resa, om resetjänsterna sätts ihop efter att det har ingåtts ett avtal som ger resenären rätt att välja bland ett urval av resetjänster”, utgör en paketresa. Definitionsmässigt kan denna typ av avtal liknas vid ett presentkort som ger innehavaren rätt att välja mellan ett urval av tjänster. Härvid bör dock noteras att det inte är själva avtalet (presentkortet) som utgör en paketresa, utan även i dessa fall krävs det att resenären valt ut minst två olika typer av resetjänster för att en paketresa ska anses föreligga.

Sammanfattningsvis ser vi inte att ett system med vouchers skulle lösa problemen för researrangörer. Vi menar vidare att det inte utifrån den gällande lagstiftningen skulle vara möjligt att tolka in vouchers eller andra värdebevis under resegarantilagen.

Stockholm som ovan

Didrik von Seth
Generalsekreterare Svenska Resebyrå- och arrangörsföreningen

Svenska resebyrå- och arrangörsföreningen (SRF) bildades 1937 och företräder idag merparten av landets resebyråer och researrangörer (drygt 80 % räknat i omsättning). SRF har nära 300 medlemsföretag med fler än 400 försäljningsställen. Våra medlemmar är både stora och små resebyråer och researrangörer, svenska och internationella resebyråkedjor samt renodlade internetresebyråer. Medlemsföretagen sysselsätter runt 7 000 anställda och hade en affärsvolym på ca 50 miljarder SEK år 2018.